

Skovbegravelse ApS
v. Jannik Ahlefeldt-Laurvig
Stensballegaardvej 1
8700 Horsens

- Sendt på e-mail: jal@skovbegravelse.dk

18. marts 2024

Dispensation fra fortidsmindebeskyttelseslinjen - til skiltning til skovbegravelsesplads

Du har søgt om opsætning af skiltning til skovbegravelsesplads, i form af 2 grønne skilte i størrelsen 65x25cm med teksten "Frøknernes Skovbegravelsesplads" eller "Annebjerg Skovbegravelsesplads" på et areal omfattet af fortidsmindebeskyttelseslinjen på matr.nr. 1n Annebjerggård Hgd., Højby.

Skiltningen ønskes opsat dels ved markvejen til begravelsespladsen, hvor denne munder ud på Annebjergvej, dels ved markvejen, hvor der er en skovvej, der via en åbning i diget, fører ind i skoven. På bilag 1 ses placering af det ansøgte i forhold til beskyttelseslinjen.

Fortidsmindebeskyttelseslinjen fremgår af naturbeskyttelseslovens § 18 stk. 1 jf. lovbekendtgørelse nr. 1392 af 4. oktober 2022 om naturbeskyttelse. Ifølge § 18 stk. 1 må der ikke foretages ændringer i tilstanden af arealet inden for 100 m fra beskyttede fortidsminder. Kommunen kan i særlige tilfælde jf. naturbeskyttelseslovens § 65, stk. 2 dispensere fra forbuddet i § 18 stk. 1.

Afgørelse

Odsherred Kommune dispenserer jf. § 65 stk. 2 fra naturbeskyttelseslovens § 18 til opsætning af skilte som ansøgt. Der er en klagefrist på 4 uger fra modtagelsen af dette brev. Vilkår for dispensationen ses i næste afsnit.

Dispensationen vedrører kun forholdet til fortidsmindebeskyttelseslinjen.

Der er en klagefrist på 4 uger fra modtagelsen af dette brev og dispensationen træder først i kraft, når klagefristen er udløbet.

Erhverv, Teknik & Kultur

Sag: 01.05.02-P25-24-4

KS: Menni

Naturteam

59 66 60 14 · 40305571

bendy@odsherred.dk

natur@odsherred.dk

Odsherred Kommune

Nyvej 22

4573 Højby

59 66 66 66

kommune@odsherred.dk
odsherred.dk

Hvis der bliver klaget til Miljø- og Fødevareklagenævnet over afgørelsen, skal nævnet tage stilling i sagen, før dispensationen kan udnyttes, jf. § 87 i naturbeskyttelsesloven.

Dispensationen falder bort, hvis den ikke er udnyttet inden 3 år fra datoen på dette brev, jf. § 66, stk. 2 i naturbeskyttelsesloven.

Vilkår

1. Skiltene må ikke placeres på de beskyttede stendiger.
2. Placeringen af skiltene tæt op ad digerne må ikke medføre tilstandsændringer af de beskyttede stendiger.

Forhold til andre myndigheder

Hvis der bliver fundet arkæologisk materiale, fxstensamlinger, mørk jord, knoglerester eller potteskår o.l., ved gravearbejdet, skal arbejdet standses med det samme jf. museumslovens § 27 stk. 2. Fundet skal straks anmeldes til Museum Vestsjælland på tlf. 25 52 83 83.

Begrundelse

Kommunen har i sin behandling af sagen lagt vægt på, at opsætning af skilte som ansøgt har en meget lille betydning for oplevelsen af fortidsmindet i landskabet, og at skiltningen har et anerkendelsesværdigt formål.

Du kan finde en uddybende redegørelse for afgørelsen i bilag 2.

Klagevejledning

Afgørelser efter naturbeskyttelsesloven kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet. I bilag 3 er der hjælp til at indsende klage.

Hvis du ønsker at indbringe denne afgørelse for en domstol, skal retssagen være anlagt inden 6 måneder efter, at du har modtaget afgørelsen jf. § 88, stk. 1 i naturbeskyttelsesloven.

Annoncering

Afgørelsen er annonceret på Odsherred Kommunes hjemmeside:

<http://www.odsherred.dk/kommuneinformationer/afgoerelser>

Sagens videre forløb

Hvis du har spørgsmål til afgørelsen, er du velkommen til at kontakte Naturteamet på tlf. 59 66 60 14 eller mail natur@odsherred.dk. Du får kun besked herfra, hvis der modtages en klage over afgørelsen.

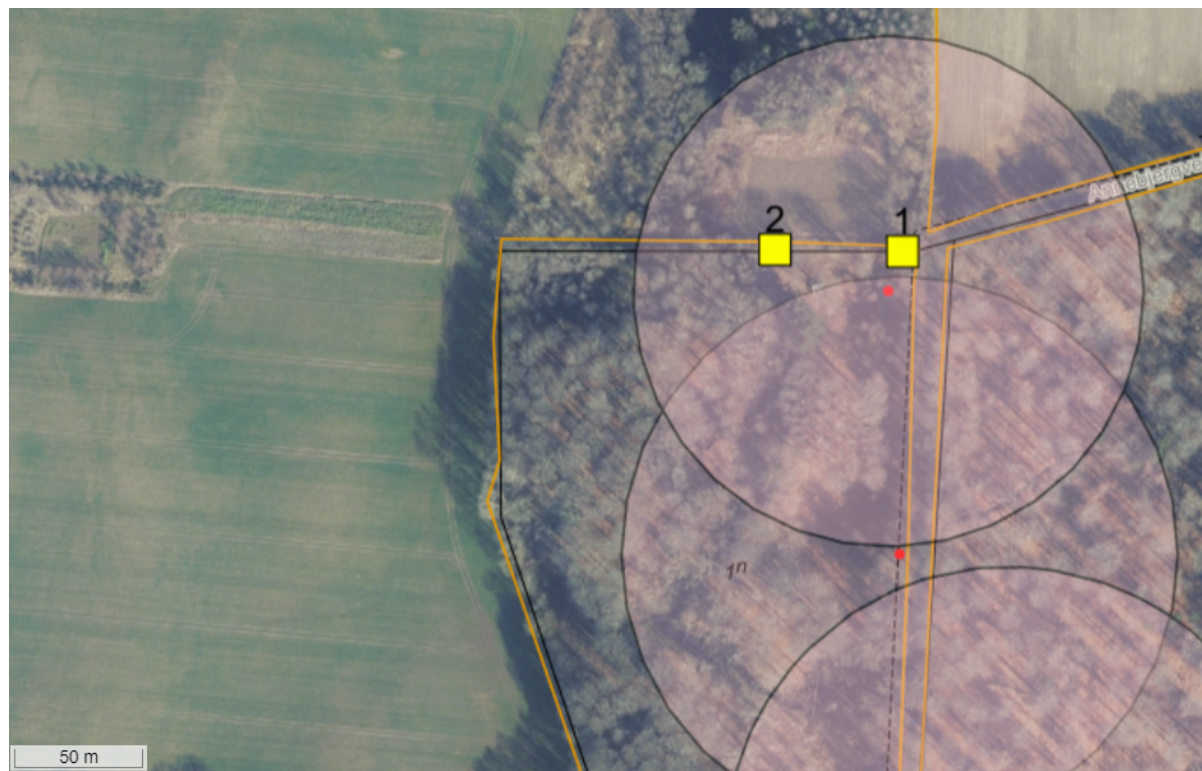
Med venlig Hilsen

Benjamin Dyre
Natursagsbehandler

Kopi sendt til:

1. Ejer, Henrik Bøje Nielsen, Sølvagervej 13, Unnerud, 4500 Nyk. Sj.
2. Miljøstyrelsen, mst@mst.dk
3. Naturstyrelsen Midtsjælland, msj@nst.dk
4. Slots- og Kulturstyrelsen, post@slks.dk
5. Museum Vestsjælland, plan@vestmuseum.dk
6. Friluftsrådet, fr@friluftsradet.dk; odsherred@friluftsradet.dk; lokalraad@friluftsradet.dk
7. Danmarks Naturfredningsforening, dn@dn.dk; dnodsherred-sager@dn.dk; hg@eco-forum.dk
8. Dansk Ornitologisk Forening, natur@dof.dk; odsherred@dof.dk
9. Danmarks Sportsfiskerforbund, post@sportsfiskerforbundet.dk; lbt@sportsfiskerforbundet.dk; nordkysten@sportsfiskerforbundet.dk
10. Danmarks Jægerforbund, post@jaegerne.dk
11. Danmarks Kulturarvs Forening, post@kulturarvsforening.dk

Bilag 1. Oversigtskort – placering af det ansøgte i forhold til beskyttelseslinjen

Kort 1: Fortidsmindebeskyttelseslinjerne i området vist med lyserød gennemsigtig farve. Ansøgte placeringer for skiltning er vist med gule firkanter som er nummereret.

Bilag 2. Redegørelse

D. 23. juni 2023 søgte du om etablering af skovbegravelsesplads inden for arealer omfattet af fortidsmindebeskyttelseslinjen, på matr.nr. 1n Annebjerggård Hgd., Højby, kaldet Frøknernes Skov ved Anneberg, Nykøbing Sj. Kommunen meddelte d. 29. januar 2024, at der ikke kunne forventes dispensation fra fortidsmindebeskyttelseslinjen, til etablering af skovbegravelsesplads. D. 19. februar 2024 fremsendte du en ændring af projektet, hvor skovbegravelsespladsen placeres **uden for** arealer omfattet af fortidsmindebeskyttelseslinjen. Samtidigt påtænkes det at etablere noget af skovbegravelsespladsen uden for skoven, hvor pårørende kan plante et træ ved urnenedsættelse. Der er fortsat behov for skiltning inden for fortidsmindebeskyttelseslinjen. Det er oplyst at skiltene kan være grønne skilte i størrelsen 65x25cm med teksten "Frøknernes Skovbegravelsesplads" eller "Annebjerg Skovbegravelsesplads".

Dispensationen omhandler derfor alene opsætning af skilte indenfor fortidsmindebeskyttelseslinjen på matr.nr. 1n Annebjerggård Hgd., Højby. Formålet med skiltningen er at vise vej og at informere om skovbegravelsespladsen.

Fortidsmindet udgøres af en skåltegnssten med fredningsnummer 282492, der er fredet efter museumslovens bestemmelser.

Fortidsmindebeskyttelseslinjen fremgår af naturbeskyttelseslovens § 18. Linjen måles fra foden af fortidsmindet. Linjen afgrænser det beskyttede areal omkring fredede fortidsminder¹, som fx gravhøje og sten med helleristninger og skåltegnssten. Ifølge § 18 stk. 1 må der ikke foretages ændringer i tilstanden af arealet inden for 100 m fra beskyttede fortidsminder.

På Slots- og Kulturstyrelsens hjemmeside "[Fund&Fortidsminder](#)" fremgår, at skåltegnsstenen udgøres af en større sten, der måler 1,40 m x 1,70 m, der er placeret højt i terræn.

Foto 1: Indsat foto fra "Fund & Fortidsminder".

¹ Museumsloven jf. Lovbekendtgørelse nr. 358 af 08/04/2014

Du kan læse mere om fortidsmindet via det indsatte link:

<https://www.kulturarv.dk/fundogfortidsminder/Lokalitet/192581/>

Formålet med fortidsmindebeskyttelseslinjen er at sikre fortidsmindernes værdi som landskabselementer. Både den generelle betydning af fortidsminderne i landskabsbilledet samt indsyn til og udsyn fra fortidsminderne. Samtidig skal linjen sikre de arkæologiske lag i området, idet der ofte er særlig mange kulturhistoriske levn i områderne tæt ved de fredede fortidsminder.

Kommunen kan jf. naturbeskyttelseslovens § 65 stk. 2 i særlige tilfælde dispensere fra forbuddet i § 18 stk. 1. Administrationen af fortidsmindebeskyttelseslinjen er restriktiv.

I Frøknernes skov er mindre arealer på digitale kort vejledende registreret som sø og mose omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3. Hele vejen rundt om skoven er der registreret beskyttede diger omfattet af museumslovens regler. Skoven er desuden registret som fredskov og er i kommuneplanen udlagt som naturbeskyttelsesområde sammen med statsskovene i området.

Kommunen var på besigtigelse d. 22. februar 2024 for at se nærmere på arealet og de beskyttede diger, og for at vurdere om der bl.a. landskabeligt var udfordringer med den ansøgte skiltning.

Skiltene placeres tæt på diget ved en markvej, der skal være adgangsvej til skovbegravelsespladsen.

Foto 2: Skilt nr. 1 ønskes opsat på markvejen, tæt på markvejens udmunding på Annebjergvej. Bemærk at det er Naturteamets forsøg på at illustrere skiltets placering.

Foto 3: Skilt nr. 2 ønskes opsat på markvejen, hvor der fører en skovvej ind i skoven. Bemærk at det er Naturteamets forsøg på at illustrere skiltets placering.

Ved besigtigelsen kunne kommunen konstatere at der, på trods af en ubrudt dige-signatur hele vejen rundt om skoven på det digitale kort over registrerede beskyttede diger, findes to åbninger/digegennembrud, der giver adgang til nogle mindre skovveje. Den ene åbning fører ud til Annebjergvej. Den anden åbning fører ud til markvejen. Åbningerne vurderes at være ca. 3-4 meter bredde, svarende til en klassisk markvej på 6 alen (3,77 meter).

Åbningerne er gamle, og det vurderes at de er etableret før 1. juli 1992, hvor beskyttelsen af sten- og jorddiger trådte i kraft. Det er kommunens vurdering at åbningerne mangler på det digitale kort over registrerede beskyttede diger, og kommunen vil derfor kontakte Slots- og Kulturstyrelsen, så registreringen af beskyttede diger i området kan opdateres.

Opsætning af skilte i den størrelse der er oplyst på de viste placeringer, har efter kommunens vurdering en meget lille betydning for oplevelsen af fortidsmindet i landskabet.

Den forstyrrelse af de arkæologiske lag som nedsætning af de skiltestandere som skiltene skal opsættes på, omhandler to mindre gravearbejder. Dette vurderes ikke at have væsentlig betydning for sikring af de arkæologiske lag.

Digerne har dog stor kulturhistorisk og landskabelig værdi, og det er derfor kommunen stiller vilkår om at digerne ikke må berøres, da dette vil være i strid med digebeskyttelsen. Det bemærkes at der i reglerne for digebeskyttelsen ikke findes et afstandskrav, som der fx gælder beskyttede fortidsminder. Skiltet kan derfor sættes umiddelbart op ad diget, så længe det ikke ændrer på diget. Men bemærk at digebeskyttelsen omfatter hele diget uanset om det er skjult fx under jorden mv.

Kommunen har i sin behandling af sagen lagt vægt på, at opsætning af skilte som ansøgt har en meget lille betydning for oplevelsen af fortidsmindet i landskabet, og at skiltningen har et anerkendelsesværdigt formål.

Natura 2000 og Bilag IV-arter

Arealet indgår ikke i et internationalt beskyttelsesområde (Natura 2000). Frøknernes Skov ligger op ad Natura 2000-område Annebjerg Skov og Ulkerup Skov. Opsætningen af skilte har ingen betydning for Natura 2000 området, og påvirker heller ikke de plantearter eller yngle- og rasteområder for de dyrearter, der fremgår af habitatdirektivets bilag IV. Skiltningen er del af planen om at etablere en skovbegravelsesplads i den del af Frøknernes Skov, der ligger uden for arealer omfattet af fortidsmindebekyttelseslinjen. Det er oplyst at etablering af Skovbegravelsespladsen ikke fører til fældning af træer, eller til etablering af anlæg mv.

Kommunen vurderer på denne baggrund at der kan dispenseres til det ansøgte.

Bilag 3. Klagevejledning

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, kan du klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Du klager via Klageportalen, som du finder på www.borger.dk og www.virk.dk. Du logger på www.borger.dk eller www.virk.dk, ligesom du plejer, typisk med NEM-ID. Klagen sendes gennem Klageportalen til Odsherred Kommune, der har truffet afgørelsen.

Klagefristen er 4 uger fra den dato, som afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller helligdag, forlænges fristen til den følgende hverdag.

En klage er indgivet, når den er tilgængelig for Odsherred Kommune i Klageportalen. Privatpersoner skal ved klage betale et gebyr på 900 kr. Virksomheder og organisationer skal betale et gebyr på 1.800 kr. Klagegebyr opkræves af Nævnenes Hus. Betaling af klagegebyr sker ved elektronisk overførsel eller ved giroindbetaling. Gebyr skal indbetales inden for en fastsat frist. Hvis gebyret ikke indbetales inden udløbet af fristen, afvises klagen.

Hvis du ikke kan bruge Klageportalen på grund af eksempelvis handicap, sprogvanskeligheder, problemer med digitale medier, psykiske lidelser eller fordi du er socialt udsat, så kan du sende en anmodning om fritagelse for brug af Klageportalen til Nævnenes Hus, Toldboden 2, 8800 Viborg eller som mail til nh@naevneneshus.dk. I din anmodning til nævnet skal du oplyse hvis du allerede er fritaget fra at bruge Digital Post af kommunen. Når du ansøger om at blive fritaget for brug af klageportalen, er det vigtigt, at du giver Odsherred kommune besked om det.

Klageberettigede:

- Adressaten for afgørelsen
- Ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører
- Offentlige myndigheder
- Lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen
- Landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø
- Landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Hvis du ønsker at indbringe denne afgørelse for en domstol, skal retssagen være anlagt inden 6 måneder efter, at du har modtaget afgørelsen jf. § 88, stk. 1 i naturbeskyttelsesloven.